

Posvěcovat druhé prací

Křesťan, který posvěcuje svou práci a ztotožňuje se v ní s Kristem, nutně přináší ovoce – svou práci posvěcuje ostatní. Tématem tohoto článku je služba druhým prostřednictvím vlastního povolání.

10.10.2018

Poselství, které Bůh v dějinách církve a lidstva svěřil v roce 1928 svatému Josemaríovi de Balaguer, přináší nauku starou jako evangelium a

stejně jako evangelium i novou,
schopnou přetvářet lidi i svět.

Posvěcování práce je živým
semenem schopným vydat plody
svatosti v nesmírném množství duší:

**Být svatý pro velkou většinu lidí
znamená posvěcovat svou práci,
posvěcovat se ve své práci,
posvěcovat druhé práci, a tak se na
cestě svého života setkávat s**

Bohem.[1] *Do těchto výmluvných slov*
– řekl prelát Opus Dei 7. října 2002 v
homilii v den po svatořečení svatého
Josemaríi –*shrnul zakladatel Opus Dei*
jádro poselství, které mu Bůh svěřil,
aby ho připomněl křesťanům.[2]

Božský rozsévač zasel toto semeno
do života tisíců lidí, aby vzešlo a
přineslo hojný užitek: třicetinásobný,
šedesátinásobný i stonásobný.[3]

Klidná úvaha nad každým ze tří
zmíněných aspektů může často
posloužit jako námět pro rozhovor s
Bohem v modlitbě. Posvěcuji svou

práci? Posvěcuji se prací, neboli
přetvářím se v Krista
prostřednictvím svého povolání?
Jaké apoštolské plody přináší má
práce?

Boží dítě by se nemělo takovýchto
otázek po hlavním smyslu práce bát.
Spíše naopak. Nebude-li se ptát,
riskuje, že dny jeho života uplynou,
aniž by dospěly ke svému
skutečnému cíli, a že se vyčerpá
nejrůznějšími jalovými činnostmi.

Životně důležité spojení

Tři aspekty, do nichž svatý Josemaría
shrnuje podstatu posvěcování práce,
jsou navzájem vnitřně spojené,
podobně jako je v pšenici spojen
kořen se stonkem a se zrnem, které je
plodem jich obou.

První aspekt – *posvěcovat svou práci*:
činit pracovní činnost svatou tím, že
bude prováděna z lásky k Bohu s co
největší možnou dokonalostí a

obětována ve spojení s Kristem, je ze všech tří aspektů nejzákladnější, je jakýmsi jejich kořenem.

Druhý aspekt – *posvěcovat se ve své práci* – je do jisté míry důsledek předchozího aspektu. Kdo se snaží posvěcovat svou práci, nutně posvěcuje i sebe, čili umožňuje Duchu svatému, aby ho posvěcoval a stále více ztotožňoval s Kristem. Jako však nestačí jen zalévat kořeny, ale je také třeba pečovat o stonek, aby rostl rovně (vyvazovat ho, aby ho nezlomil vítr, chránit ho před zvířaty a škůdci...), tak jsou pro ztotožňování se s Kristem v práci nutné určité prostředky: modlitba, svátosti a formační aktivity, pomocí nichž pěstujeme křesťanské ctnosti. Díky ctnostem se pak posiluje i samotný kořen a posvěcování práce se stává čím dál tím přirozenější.

S třetím aspektem – *posvěcovat druhé práci* – je to podobné. Lze ho

považovat za důsledek ostatních dvou aspektů, protože křesťan, který posvěcuje svou práci a ztotožňuje se v ní s Kristem, nutně nese ovoce – svou práci posvěcuje ostatní, jak řekl Pán: *Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce.*^[4] Neznamená to však, že se křesťan nemusí o ovoce snažit v domnění, že poroste samo.

Při posvěcování práce jsou všechny tři aspekty *důležitým způsobem spojené* a vzájemně se ovlivňují. Kdo se nesnaží posvěcovat ostatní svou prací a stará se jen o posvěcování své vlastní práce, ten ji ve skutečnosti neposvěcuje. Podobá se neplodnému fíkovníku, který Ježíše tak hluboce zklamal. Měl sice kořeny a listy, zato však žádné plody.^[5] **Velmi dobrým ukazatelem správného úmyslu, s nímž byste měli pracovat, je vaše snaha přivést lidi, se kterými jste se seznámili nebo spřátelili v práci, k Bohu.**^[6]

Nyní se podrobněji zamyslíme nad tímto posledním aspektem posvěcování práce, který nám jistým způsobem umožňuje poznat ostatní dva aspekty, podobně jako plody ukazují na stvol a kořen. *Poznáte je po ovoci*,^[7] říká Pán.

„Ego elegi vos et posui vos...”

Posuzuje-li člověk svou práci z čistě lidského hlediska, bezpochyby ho napadne, že se k ní dostal pod vlivem nejrůznějších okolností – díky schopnostem a zájmům, z donucení nebo náhodou atd. – které ho dovedly k té určité práci a ne jiné. Křesťan by se měl na věci dívat z hlubší a širší perspektivy, z nadpřirozeného hlediska, které mu umožní objevit v práci Boží volání ke svatosti a apoštolátu.

Co vypadalo jako prostá náhoda, dostává náhle smysl poslání a člověk začne být na svém dosavadním místě přítomen novým způsobem.^[8] Již ne

jako někdo, kdo se tam *ocitl* jen tak, ale jako někdo, kdo tam byl vyslán Kristem. *Já jsem vás vyvolil a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý.* [9] Pracovní místo, pracovní prostředí, v němž se každý nachází, je polem apoštolátu, vhodnou půdou pro zasetí a pěstování Kristova dobrého semene. Ježíš jistě dodrží svůj slib: když se člověk snaží posvěcovat svou práci a sebe v ní, vždy to přinese apoštolské plody.

Nesmí se však nechat oklamat zdáním. Pán také říká, že nebeský Otec prořezává toho, kdo již nese ovoce, *aby nesl ovoce ještě více.* [10] Dělá to proto, že chce svým dětem ještě více požehnat. Prořezává je, aby je zdokonalil, třebaže jim to může způsobit bolest. Mnohdy mívá toto prořezávání podobu potíží, které Bůh dopouští, aby očistil duši a odstranil z ní vše přebytečné. Například se může stát, že člověka přestane práce těšit a

musí pracovat s nechutí, z lásky, jejímž jediným cílem je potěšit Boha. Jindy je to vážná finanční tíseň, kterou Bůh dopouští možná proto, abychom, jak nás učí Ježíš[11], dál dělali, co můžeme, ale přitom víc důvěřovali Jemu a nenechali se ovládat smutkem a obavami z budoucnosti. Jindy zase může jít o jeden z oněch pracovních neúspěchů, který dokáže potopit člověka, který se na práci dívá jen z lidského hlediska, ale toho, kdo chce spoluvykupovat s Kristem, pozdvihne na kříž. Prořezávání mívá často za následek, že ovoce dozraje později, že nejsou vidět plody apoštolské práce.

Rozhodně by však byla chyba zaměňovat tuto situaci za jinou, o níž Ježíš také vypráví v jednom podobenství: *Jeden člověk měl na své vinici zasazený fíkovník a přišel na něm hledat ovoce, ale nic nenašel. Proto řekl vinaři: 'Hle, už tři léta*

*přicházím hledat ovoce na tomto
fíkovníku, a nic nenacházím. Poraz
ho! Proč má zabírat půdu?'*[12] To je
případ člověka, jehož práce kvůli
lhostejnosti, lenosti, zpohodlnělosti a
sebestřednosti nepřináší apoštolské
plody. Neplodnost je v tomto případě
skutečná. Nejsou plody, protože není
velkorysost, snaha a oběť, protože
jednoduše není dobrá vůle.

Sám Kristus nás učí rozlišovat od
sebe obě situace podle příznaků.
Poučte se z přirovnání o fíkovníku!
*Když se už jeho větve nalévají mízou a
nasazují listy, poznáváte z toho, že
léto je blízko.*[13] Ti, které Pán
prořezává, zdánlivě žádné ovoce
nenesou, jsou však plni života. Jejich
láska k Bohu má jiné průkazné
znaky, jako je starostlivá péče o
modlitbu, láska k lidem, vytrvalé
vynakládání všech lidských a
nadpřirozených prostředků v
apoštolátu...: tyto nezaměnitelné
znaky jsou jako jemné výhonky

fíkovníku, předzvěst ovoce, které se objeví, až nastane jeho čas. Tito lidé doopravdy posvěcují ostatní duše svou prací, protože **každá práce, která je modlitbou, je také apoštolátem.**^[14] Prací proměněnou v modlitbu totiž získávají od Boha záplavu milostí, jež přinese plody v mnoha srdcích.

Ti druzí nejenže nenesou ovoce, ale ani nejsou na cestě k tomu, aby tomu tak bylo. Jsou však ještě živí, a mohou se změnit, budou-li chtít. Bůh vyslyší prosby jejich přátel a zahrne je péčí, podobně, jako vyslyšel vinaře, který se přimlouval za fíkovník: *Pane, nech ho tu ještě tento rok. Okopám ho a pohnojím, snad příště ovoce ponese. Jestliže ne, dáš ho pak porazit.*^[15] Z této svým způsobem vědomé apoštolské neplodnosti je možné se vymanit; s pomocí Boží se člověk může vždy obrátit a přinést hodně ovoce. **Ať tvůj život není neplodný. — Buď**

užitečný. — Zanech za sebou stopu.
— Vyzařuj plamenem své víry a
lásky.[16] Jedině tehdy dostane práce
smysl, její krása se ukáže v celé své
přitažlivosti a zrodí se nové, dosud
nepoznané nadšení. Nadšení, jaké
zažil svatý Petr poté, co uposlechl
Ježíšův příkaz: *Zaď na hlubinu!*[17],
a po zázračném rybolovu se mu
dostalo příslibu plodů jiného druhu a
významu: *Neboj se! Od nynějška*
budeš lovit lidi.[18]

V životě mohou nastat obě situace, v
některých chvílích jedna, jindy
druhá. Navenek jsou si možná
podobné tím, že v práci nejsou vidět
apoštolské plody, nebývá však těžké
zjistit, která z obou situací za to
může. Stačí v modlitbě upřímně a
jasně odpovědět na následující
otázku: Vynakládám všechny
dostupné prostředky na posvěcování
druhých prací, nebo na to nedbám a
spokojím se s málem, i když by se
dalo dělat mnohem víc? Mám rád

lidi, se kterými pracuji? Snažím se jim sloužit? A pak od sebe nechat vyžadovat v duchovním vedení. To je cesta ke svatosti a k apoštolské plodnosti.

Jako žhavé uhlí

Proměňování práce v prostředek apoštolátu je důležitou součástí ducha posvěcování práce a je znamením toho, že je práce posvěcována. Svatost nelze oddělit od apoštolátu, jako nelze oddělit lásku k Bohu od lásky k ostatním kvůli Bohu.

Musíš se chovat jako žhavé uhlí, které zažehne oheň všude tam, kde se mu zlíbí. Nebo se alespoň snaž zvýšit duchovní teplotu svého okolí a veď všechny své druhy k intenzívnímu křesťanskému životu.[19] Práce je přirozeným prostředím, v němž působíme jako žhavé uhlíky v ohništi. Zde se mají stát slova svatého Josemaríi

skutečností, aby lidé kolem nás mohli pocítit teplo Kristovy lásky. Znamená to jít druhým příkladem svým pokojem, úsměvem, uměním naslouchat a chápat, svou ochotou.

Lidé, s nimiž pracujeme, by si měli všimnout, že mají vedle sebe někoho, kdo má na své okolí dobrý vliv: jeho ochotu, loajálnost, laskavost, radost a snahu překonávat vlastní nedostatky včetně toho, že dobře pracuje, totiž nelze přehlédnout.

To vše je součástí *profesionální prestiže*, na kterou by měl dbát každý, kdo chce přitáhnout druhé ke Kristu. Profesionální prestiž křesťana se neodvíjí jen od technicky dobře odvedené práce. Je utkána z ctností vycházejících z lásky. **Profesionální práce — ať je jakákoli — se stává svítilnou, která bude svítit všem kolegům a přátelům.**[20]

Křesťanská profesionální prestiž bez lásky neexistuje, tedy alespoň ne ta,

jakou si Bůh přeje: **udice rybáře lidí**[21] a nástroj apoštolátu. Bez lásky nelze přitáhnout duše k Bohu, protože *Bůh je láska*.^[22] Je dobré zdůraznit, že pracovitý, výkonný, schopný člověk, který se nesnaží o víc než o spravedlnost a nedbá na lásku, nemůže dosáhnout profesionální prestiže dítěte Božího.

Prestiž rozhodně není cílem. Je prostředkem **kpřiblížení duší k Bohu vhodným slovem (...)** **prostřednictvím apoštolátu, který jsem jednou nazval apoštolátem přátelství a důvěry**.^[23] Jelikož víme, že jsme při křtu spolu s Božím synovstvím dostali podíl na Kristově kněžství a tudíž trojí úlohu posvěcovat, učit a vést druhé, jsme oprávněni vstupovat na širokém poli pracovních vztahů do života druhých a navazovat důvěrné přátelství se všemi, se kterými je to možné.

Toto pole se neomezuje pouze na lidi, kteří pracují na stejném místě jako my, nebo jsou v podobném věku, ale vztahuje se na všechny lidi, se kterými jakýmkoliv způsobem přicházíme skrze práci do styku. Křesťan by se měl snažit hledat příležitost, jak se s nimi sejít, aby s nimi mohl důvěrně rozmlouvat a prohlubovat vzájemný vztah. Takovou příležitostí může být např. společný oběd, sport nebo procházka. Vyžaduje to čas, ochotu a umění najít tu správnou chvíli.

Musíme přece předávat dál, co jsme dostali, učit to, co jsme se naučili, zprostředkovávat svým bližním – prostě, bez jakékoliv domýšlivosti – poznání Kristovy lásky. [24]

Orientovat společnost

Svou prací mohou křesťané účinně pomáhat orientovat společnost v křesťanském duchu. Posvěcená práce

nutně posvěcuje i společnost. **Je-li vykonána takto, přispívá lidská práce, ať se zdá sebeubožejší a sebemeně významná, ke křesťanskému uspořádávání světských skutečností.**[25]

Svatý Josemaría o tom napsal ve Výhni: **Snaž se, aby veškeré lidské instituce i všechna zařízení, v nichž pracuješ a žiješ jako plnoprávný občan, byly v souladu principy, které řídí křesťanské pojetí života. Nepochybně tak lidem zajistíš prostředky, aby žili ve shodě se svou důstojností, a umožníš mnoha duším, aby mohly s milostí Boží osobně odpovídat na křesťanské povolání.** [26]

Základní a nezbytnou podmínkou takovéto apoštolské činnosti je důsledné uplatňování zásad etiky v práci. Tyto zásady je pak třeba šířit dál a snažit se, aby se s nimi obeznámili a řídili se jimi i ostatní.

Neplatí zde výmluva, že v prostředí, v němž zakořenily neetické zvyky, zmůžeme jen málo. Tyto zvyky jsou důsledkem nahromaděných osobních hříchů, a vymizí pouze tehdy, budeme-li se snažit pěstovat křesťanské ctnosti.[27] Častokrát přitom budeme potřebovat radu. V modlitbě a ve svátostech může pracující člověk nalézt sílu pro to, aby názorně – a v případě nutnosti i za cenu ztráty zaměstnání – ukázal, že miluje pravdu nade vše.

„V okamžiku, kdy 7. srpna 1931 zazněla svatému Josemaríovi Escrivá při slavení mše svaté v duši Ježíšova slova: **Až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechno k sobě** (Jan 12, 32), pochopil jasněji, že poslání pokřtěných spočívá ve vztyčování Kristova kříže nad celým lidským životem, a pocítil, jak se v něm rodí naléhavá výzva k evangelizaci celé společnosti.“[28] Ideál orientovat společnost podle křesťanského ducha

není jen nějaký marný sen, toto všechno lze uskutečnit.[29] „Svatý Josemaría,“ řekl Jan Pavel II. v den jeho svatořečení, „vám stále připomíná, abyste se nenechali zastrašit materialistickou kulturou, která se snaží rozleptat ryzí identitu Kristových učedníků. Rád zdůrazňoval, že křesťanská víra se neslučuje s konformismem a vnitřní netečností.“[30]

Pán nás varoval před dobou, kdy se *značně rozmůže nepravost a u mnoha lidí ochladne láska.*[31] Varování jeho slovy neztratíme při pohledu na množství zla a vlastní ubohost odvahu, ale s pokorou se opřeme o důvěru v Boha a o přímluvu Panny Marie. Víme, že *těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.*[32]

Javier López

[1] Svatý Josemaría, Rozhovory, č. 55. Srov. Jít s Kristem, č. 45, 122.

[2] Mons. Javier Echevarría, Homilie při děkovné mši za svatořečení svatého Josemaríi, 7-X-2002.

[3] Mk 4, 20.

[4] Jan 15, 5.

[5] Mt 21, 19.

[6] Svatý Josemaría, Dopis 15-X-1948, č. 18. Citováno Mons. Javierem Echevarriou, Pastýřský list, 2-X-2011, č. 34 (<https://opusdei.org/art.php?p=45670>).

[7] Mt 7, 16.

[8] Srov. Svatý Tomáš, S.Th. I, q. 43, a. 1, c.

[9] Jan 15, 16.

[10] Jan 15, 2.

[11] Srov. Mt 6, 31–34.

[12] Lk 13, 6–7.

[13] Mt 24, 32.

[14] Svatý Josemaría, Jít s Kristem, č. 10.

[15] Lk 13, 8–9.

[16] Svatý Josemaría, Cesta, č. 1.

[17] Lk 5, 4.

[18] Tamtéž. 5, 10.

[19] Svatý Josemaría, Výheň, č. 570.

[20] Svatý Josemaría, Boží přátelé, č. 61.

[21] Cesta, č. 372.

[22] 1 Jan 3, 8.

[23] Svatý Josemaría, Dopis 24–III–1930. In: Luis Ignacio Seco, La

Herencia de Mons. Escrivá de
Balaguer, Madrid, Palabra, 1986.

[24] Svatý Josemaría, Jít s Kristem, č.
166.

[25] Svatý Josemaría, Rozhovory, č.
10.

[26] Svatý Josemaría, Výheň, č. 718.

[27] Srov. Jan Pavel II., exh. ap.
Reconciliatio et paenitentia, 2–XII–
1984, č. 16; Ap. enc. Centesimus
annus, 1–V–1991, č. 38.

[28] Jan Pavel II., Homilie při
svatořečení svatého Josemaríi, 6–X–
2002.

[29] Svatý Josemaría, Jít s Kristem, č.
183.

[30] Jan Pavel II., tamtéž.

[31] Mt 24, 12.

[32] Řím 8, 28.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
posvecovat-druhe-praci/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/posvecovat-druhe-praci/) (09.08.2025)